

Elköteleződésre hívva

Tanácskozott egyházunk zsinata

- Szerző: Galambos Ádám
- Fotó: Magyarai Márton

A böjti időszak kezdetén ülésezett a Magyarországi Evangélikus Egyház XI. Zsinata Budapesten, az Üllői úti székház kápolnájában. A február 25-i ülészakon a zsinati küldöttek elfogadták a diakóniai stratégiát, döntöttek a Nigériai Evangélikus Egyházzal való együttműködésről, valamint előkészítő nyilatkozatot fogadtak el a jövő évi általános tisztújításról.

[A Törökországban és Szíriában történt földrengés](#) epicentrumaként a hírekbe került Antiókhia (ma Antakya) városa mint a gyülekezetépítés modellje adta a központi témáját Fabiny Tamás nyitóáhitatának. Az elnök-püspök a prédikációjában [ApCsel 11,19–13,3](#) alapján elmondta: itt nevezték először keresztényeknek a Krisztus-követőket. A püspök az evangelizáció, tanítás, diakónia és misszió egymásra épülésére hívta fel a figyelmet.

Az igehirdetés keretében egy videóbejátszáson a mai Antakya egyik protestáns gyülekezetéről is hallhattak a jelenlévők, valamint láthatták az elszenvedett károkat. A zsinat tagjai imádkoztak többek között a földrengés sújtotta övezet lakóiért, a háborúban szenvedőkért, a betegekért és az elesettekért.

Tisztségviselők eskütétele, jelentések elfogadása

Az első ülészak keretében tette le esküjét a [korábban már megválasztott](#) lelkészi bíró, Réz-Nagy Zoltán. A Lackner Pál lemondásával megüresedett teológiai bizottsági elnöki posztra egyhangú szavazással választották meg, majd iktatták tisztségébe Ittész Gábort, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem intézetvezető egyetemi docensét, a Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházköztség tagját. Ezután a zsinat tagjai elfogadták az előző ülészak jegyzőkönyvét, meghallgatták a bizottságok beszámolóit, valamint elfogadták a napirendet.

A zsinati elnökség előző ülészakot követő tevékenységéről Hafenscher Károly számolt be. A zsinat lelkészi elnöke *Az egyház jövője – a jövő egyháza* címmel utalt arra, hogy a [Láthatóan evangélikus stratégia](#) megvalósult eredményeiről és remélt változásairól mérleget kellene vonni. Szólt továbbá az [úrvacsora évéről](#), amely megváltásunk titkára világított rá. A jövőképpel kapcsolatban a gyülekezetek anyagi önállóságának kérdését, a nevelési szolgálatot és a lelkészutánpótlás megerősítését hangsúlyozta, valamint előretekintő, számos lehetőséget magában foglaló példaként [a konfirmáció és elköteleződés évét](#) említette.

Kezdjük el időben felkészülni a jövő évi általános tisztújításra!

„A Magyarországi Evangélikus Egyház jó rendje és szolgálatának hatékonysága érdekében fontos, hogy időben megkezdjük a választás előkészületeit, aktívan elősegítve, imádságban kérve a megfelelő jelöltek megtalálását, a választási menetrend kialakítását” – olvasható a zsinat által egyhangúlag elfogadott [nyilatkozat](#) szövegében.

A Pröhle Gergely országos felügyelő által előterjesztett dokumentum a jövő évi általános tisztújítást segíti. A nyilatkozat ismerteti a törvénymódosításokat, felhívja a figyelmet a jelölőbizottságok feladataira, de a jelöléshez is szempontot ad: „Testületeinkben, tisztségviselőink között nagy szükség van az idősebb testvérek tapasztalatára, ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy minél több fiatal, akár még tanulmányait folytató vagy szakmai pályafutása elején járó, a munka világában aktív gyülekezeti tag vállaljon részt egyházunk szervezeti életében. Közösségeinkben egyre több asszony testvérünk szolgál, lelkészeink között is egyre több a nő, ezért fontosnak tartjuk, hogy testületeinkben, vezetőink között is megfelelő arányban legyenek nők és férfiak.”

Kölcsönös tanulás a nigériai egyházzal

A zsinati ülés a [Nigériai Evangélikus Egyház](#) és a Magyarországi Evangélikus Egyház által megkötendő együttműködési megállapodás szövegtervezetének megtárgyalásával folytatódott. Fabiny Tamás ismertette, hogy az együttműködés kiterjed többek között az egymásért való imádságra, az információcserére és a kölcsönös látogatásokra.

Az előterjesztő elmondta, hogy az együttműködés a Lutheránus Világszövetség *Kölcsönös tanulás a vezetők cseréjén keresztül* nevű programjának keretében jön létre. A zsinat a megállapodást egyhangúlag jóváhagyta, és felhatalmazta az országos elnökséget a megállapodás aláírására. Az egyház a megállapodást legkésőbb 2028-ban felülvizsgálja.

A diakónia egyben misszió is

A legutóbbi ülészen a zsinati tagok már hallhattak néhány gondolatot a szeretetszolgálat távlatos terveiről. Az immár kiforrott diakóniai stratégiát Gregersen-Labossa György, egyházunk diakóniai bizottságának elnöke és Kelemen Anna Gyöngy, az országos iroda diakóniai osztályának vezetője terjesztette a zsinat elé.

A rövid és középtávú fejlesztéseket meghatározó dokumentum egyszerre tekinthető pillanatfelvételnél, valamint olyan munkaanyagnak, amely a meghatározott prioritások alapján segíti egyházunk diakóniai szolgálatát. A dokumentum bevezetője egyházunk diakóniai szolgálatának teológiai alapjait fekteti le, majd stratégiai elvek szerint foglalkozik többek között a szociális, gyermekjóléti, felzárkóztatási, menekült-, foglalkoztatási és egészségügyi ellátásokkal. Meghatározza az intézményi és a gyülekezeti diakónia sarokköveit, rövid és hosszú távú céljait, bemutatja a fejlesztési irányokat, valamint értekezik a diakóniai lelkiségről, azon belül is a [diakonátusról](#).

A hozzászólásokban néhány formai, stilisztikai javítás igénye került elő, valamint annak hangsúlyozása, hogy az egyház [diakóniai szolgálata](#) misszió is, amelyet meg kell becsülni. A zsinat egyhangúlag fogadta el a diakóniai stratégiát, és megbízta az országos presbitériumot, hogy a minél szélesebb kör megszólítása érdekében szükséges pontosításokat és kommunikációs feladatokat végezze el.

Tényfeltárás és lelkigondozás

A zsinat meghallgatta és egyhangúlag elfogadta Jákob János dandártábornok, táborig püspök 2022. évi jelentését a protestáns táborig püspökség működéséről, és ugyanígy Vancsai József bizottsági elnök beszámolóját a lelkészi életpályamodell (LÉM) szakmai bizottságának mun-

kájáról, valamint Szeverényi János országos missziói lelkész tájékoztatóját a missziói területeken végzett szolgálatról.

A tényfeltáró bizottság tevékenységéről Mirák Katalin szólt. A bizottsági elnök a jelentésében közzétette: „A *Háló* sorozat folytatása éppúgy szerepelt a munkálatok között, mint a szerteágazó tudományos munka, a tényfeltáró kutatások eredményeit ismertető publikációk sora vagy a más kutatóintézményekkel és szakmai munkacsoportokkal való kapcsolatépítés.”

A hozzászólók a tényfeltáró bizottság szolgálatának eddigi eredményeit, a transzparenciát és a szakmaiságot méltatták. Megjegyzés érkezett a *Háló* sorozat tervezett és eddig megvalósult ütemezésével kapcsolatban. Kiemelték, hogy a tudományos munka mellett hangsúlyos a lelki-gondozás szolgálata. A zsinat a tényfeltáró bizottság 2022. évi jelentését egyhangúlag elfogadta, egyúttal kérte, hogy a bizottság a lelkigondozói feladatot erősítse meg.

Egy igen, egy nem

Elvi, előkészítő vitát folytatott a zsinat a teológiai bizottság helyének, szerepének és jövőjének kérdéskörében. A előterjesztő, Hafenscher Károly elmondta: a módosítás célja, hogy a grémium az eddigi zsinati bizottsági státuszából kerüljön át országos bizottsági státuszba, s ezáltal az egyház egészét segítő munkacsoporttá váljék. A zsinat látható többséggel fogadta el az elvi határozatot.

Szintén előkészítő, elvi vita keretében tárgyalták a zsinati létszám jövőbeli változásának lehetőségeit. Hafenscher Károly előterjesztésének célja az volt, hogy a következő ciklustól „a testület létszámát a működőképesség, az anyagi terhek csökkentése, a reális humán erőgazdálkodás és az egyház létszámához arányos testület létrehozása érdekében jelentősen csökkentse”. Az elvi vita keretében a létszámcsökkentés mértéke, a gyülekezeti érdekérvényesítés kérdése egyaránt előkerült. A zsinat nyílt szavazáson huszonnégy igen, tizennyolc nem és hat tartózkodás alapján nem támogatta a javaslatot.

Bölcsészettudományi nyitás

Idén ünneplik az egyetemi szintű evangélikus lelkészképzés századik évfordulóját – emelte ki szokásos éves jelentésében Csepregi Zoltán, az [Evangélikus Hittudományi Egyetem](#) (EHE) rektora. Ennek keretében egész éves programsorozatot tartanak Budapesten, valamint ünnepeket Sopronban. A rektor felhívta a figyelmet arra is, hogy az utóbbi időben „a felsőoktatás rendszerét alapelemeiben több lépcsőben változtatták meg, amelyre az egyetem vezető testületének gyorsan, de mégis átgondoltan kellett reagálnia és döntéseivel alkalmazkodni az új jogszabályi környezethez”. Tájékoztatót arról, hogy az energiaválság is új kihívások elé állította az intézményt. Ismertette az EHE folyamatosan bővülő [képzési rendszerét](#), szólt a könyvtár korszerűsítéséről, a tudományos diákköri konferenciák szervezéséről, valamint beszámolt arról, hogy a [mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő mesterszak](#) elindításával a világi bölcsészettudományi szakok piacára lépett ki az egyetem.

A hozzászólók a lelkészutánpótlás fontosságára és a tapasztalható negatív tendenciára hívták fel a figyelmet. Elhangzott, hogy a világi felsőoktatási képzés indítása nemcsak adminisztratív próbálkozás, hanem előretökintő lépés. Ezeken túl szó volt arról is, hogy a már tanulmányait folytató hallgatók lelki kísérése fontos feladat, amely az EHE-n kívül a küldő gyülekezet

lelkésze, illetve az iskolalelkész általi kísérést, valamint gyülekezetbe integrálást is kellene, hogy jelentsen.

Lépések az új énekeskönyv felé

Az *Evangelikus énekeskönyv* megújulásának-megújításának szükségességéről [2021. november 26-i ülészakán](#) hozott döntést a zsinat. Az azóta eltelt bő egy év eredményeiről Bence Gábor, az Evangelikus Kántorképző és Egyházzenei Intézet igazgatója és Ecsedi Zsuzsa tudományos munkatárs, a megújítási folyamat szakmai vezetője számolt be. Mint elhangzott, létrehozták a szükséges munkacsoportokat, elkezdődött a munka az elvi, átfogó kérdésekről, és elindult a [megújítási folyamatot bemutató honlap](#) is, amelyen nemcsak széles körű tájékoztatást kaphatnak az érdeklődők, hanem [kérdőívet](#) is kitölthetnek, így közölve észrevételeiket a szakemberekkel.

Ökumenikusan a pedagógusok és a diákok megbecsüléséért

A pedagógusok és általában az oktatás helyzete kapcsán a zsinat legutóbbi ülészakán határozatban rögzítették, hogy az országos elnökség folytassa a megkezdett egyeztetéseket az oktatási intézményeket fenntartó egyházak vezetőivel és szakértőivel annak érdekében, hogy az egyházak együtt tegyenek javaslatot a kormányzatnak az oktatási rendszerben kialakult problémák megoldására.

A mostani ülészakon Fabiny Tamás elnök-püspök és Pröhle Gergely országos felügyelő arról adott tájékoztatást, hogy a tárgyalások során egyházunk többek között a differenciált és inflációkövető bérezést, a modernizációt, a módszertani megújulást, a pedagógus-továbbképzést, a szegregáció elleni küzdelmet és az integrációt kívánja képviselni. Az egyik társegyház azonban a saját koncepciójának kidolgozásához időt kért, azóta pedig érdemi előrelépés nem történt. Fabiny Tamás és Pröhle Gergely megerősítették, hogy egyházunk törekszik pedagógusainak a megbecsülésére, és ha csak kis gesztussal is, de tavaly ősszel próbálta támogatni [anyagi segítséggel is](#) az oktatási intézményekben szolgálatot végzőket.

A zsinati ülészakot Abaffy Zoltán, a zsinat nem lelkeszi elnöke zárta. Kihirdette, hogy a testület május 26-án tartja tizenegyedik ülését egyházunk országos székházában. Ekkor kerül majd sor többek között egyházunk 2022. évi beszámolójának megtárgyalására, a népszámlálási adatok értékelésére, a lelkeszképzés és a lelkeszutánpótlás kérdésének megvitatására.